

Możliwe kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w kontekście opisywanych trendów

Biorąc pod uwagę opisane trendy, których oddziaływanie na regionalny podsystem szkolnictwa wyższego w najbliższych latach będzie się nasilać, warto wskazać potencjalne, korzystne z punktu widzenia regionu kierunki rozwoju. Jednocześnie należy pamiętać, że opisane powyżej trendy mają charakter uniwersalny dla większości regionów, co oznacza, iż zdecydowana większość mniejszych ośrodków akademickich stoi przed podobnymi dylematami. Wąchlarz rozwiązań, które można uznać za obiecujące z punktu widzenia skuteczności i efektywności ekonomicznej w ramach obecnych uwarunkowań prawno-organizacyjnych również jest ograniczony. W związku z opisaną sytuacją wola osiągnięcia rzeczywistej zmiany jakościowej w podsystemie szkolnictwa wyższego będzie wymagała podjęcia niekiedy rewolucyjnych i znacznie wyprzedzających inne regiony działań. Realizacja scenariusza wypełniającego wariant minimum może jedynie spowolnić proces marginalizacji BTOF jako ośrodka akademickiego, nie będzie jednak w stanie przekierunkować opisanych trendów tak, by działały na jego korzyść.

Potencjalne kierunki rozwoju systemu szkolnictwa wyższego w kontekście rozwiązań dla BTOF:

- Wzrost różnorodności kierunków kształcenia na wszystkich poziomach (rozumiany nie tyle, jako uruchamianie od podstaw nowych kierunków ale jako zwiększanie interdyscyplinarności najlepszych kierunków celem uzyskania maksymalnej skuteczności kształcenia nowoczesnych kadr gospodarki; szczególne znaczenie ma tutaj włączanie modułów edukacyjnych z zakresu: TIK, dziedzin powiązanych, komplementarnych z kierunkiem podstawowym czy umiejętności miękkich na studiach inżynierskich). Wzrastająca interdyscyplinarność odzwierciedlona tak w procesach dydaktycznych jak i badawczych jest warunkiem sine qua non zwiększenia poziomu innowacyjności regionalnych kadr gospodarki. Drugim elementem związanym ze zwiększaniem różnorodności jest zwiększenie ilości typów kształcenia np. w postaci uruchomienia cykli aktualizujących wiedzę dla ekspertów pracujących w swoich zawodach, którzy są absolwentami danego kierunku sprzed 10 i więcej lat czy też włączanie elementów kształcenia zdalnego do klasycznych procesów dydaktycznych.
- Rozwój kształcenia na kierunkach II stopnia w celu umożliwienia absolwentom kontynuowania nauki na uczelniach BTOF i zmniejszenie tym samym wyjazdów absolwentów do innych miast.
- Otwarcie się uczelni na otoczenie zewnętrzne (rozumiane jako świadome przyjęcie roli w całym systemie kształcenia regionalnego oraz uznanie roli w regionalnych mechanizmach rozwojowych np. w pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych). Wzrastająca rola współpracy z przedsiębiorcami jako pracodawcami i usługobiorcami usług badawczych. Pełnienie roli instytucji eksperckich dla władz lokalnych i regionalnych.
- Wzrost mobilności kadry, (przy czym pozytywny wpływ tego trendu na rozwój systemu szkolnictwa wyższego w regionie będzie możliwy do osiągnięcia, jeżeli oba jego elementy będą w równowadze tzn. regionalna kadra naukowo dydaktyczna, korzystając z propozycji partnerów zagranicznych oraz programów stypendialnych/wymiany kadr będzie pracowała na uczelniach poza regionem zwiększając swój potencjał a jednocześnie, kadra naukowo dydaktyczna z innych jednostek - kluczowych dla rozwoju danej dziedziny- będzie prowadziła wykłady i uczestniczyła w przedsięwzięciach badawczych na terenie BTOF). Wzrost mobilności może być wykorzystany z pożytkiem dla BTOF o ile istniejące jednostki dysponują kadrą mogącą swobodnie pracować w językach europejskich (ze szczególnym uwzględnieniem jęz. angielskiego) oraz studenci na terenie BTOF będą właściwie zmotywowani do uczęszczania na regularne zajęcia prowadzone gościnnie przez obcokrajowców.
- Wzrost poziomu konkurencji pomiędzy ośrodkami regionalnymi w kraju oraz pomiędzy ośrodkami krajowymi i europejskimi w kontekście pogłębiających się zmian demograficznych (konkurencja o zasoby rzadkie, czyli o populację studentów, studentów wybitnych,